

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно роуминга в обществени мобилни съобщителни мрежи в рамките на Съюза (преработен)“

COM(2011) 402 окончателен — 2011/0187 (COD)

(2012/C 24/29)

Докладчик: г-н HENCKS

На 22 юли 2011 г. Съветът реши, в съответствие с член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно:

„Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно роуминга в обществени мобилни телефонни мрежи в рамките на Съюза (преработен)“

COM(2011) 402 окончателен — 2011/0187 (COD).

Специализирана секция „Транспорт, енергетика, инфраструктури, информационно общество“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 7 октомври 2011 г.

На 475-ата си пленарна сесия, проведена на 26 и 27 октомври 2011 г. (заседание от 26 октомври), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 150 гласа „за“ и 4 гласа „въздържал се“.

1. Заключение и препоръки

1.1 Срокът на действие на Регламент (ЕО) 717/2007, с който се определят максимални граници на цените на едро и дребно за роуминга на мобилни телефонни мрежи ще изтече на 30 юни 2012 г., без обаче да се е развила здравословна конкуренция и потребителите да са освободени от принудата да заплащат прекомерно високи цени.

1.2 Налага се, следователно, ЕС да предприеме нови действия, ако иска да постигне целта, която си е поставил в рамките на Програмата в областта на цифровите технологии за Европа, а именно най-късно през 2015 г. да се намали почти до нула разликата между цените при роуминг и националните цени.

1.3 ЕИСК одобрява новите мерки, които според него са пропорционални и подходящи и гарантират наличие и достъп до услуга от общ икономически интерес на достъпни цени. Предложените нови намаления на пределните цени вървят в добра посока, а именно към премахване в средносрочна перспектива на всички форми на такси за роуминг.

1.4 ЕИСК изразява принципно съгласие и с разпоредбата, която ще позволи на клиента свободен достъп до роуминг услуги за гласови повиквания, SMS и данни от всеки взаимосвързан алтернативен доставчик на роуминг услуги, запазвайки своя телефонен номер.

1.5 ЕИСК изразява обаче съжаление, че предложението на Комисията не е придружено от оценка на въздействието на новите мерки върху заетостта и условията на труд в сектора.

1.6 Що се отнася до времетраенето на изходящите роуминг повиквания, ЕИСК призовава за понижаване на прага на минималната първоначална такса, който понастоящем е определен на 30 секунди, като се вземе предвид развитието в тази област в някои държави-членки.

2. Контекст

2.1 От 2005 г. насам понижаването на цените на роуминг за мобилни услуги за потребители, пътуващи в Европейския съюз, е част от политиката за електронни съобщения и от индустриалната политика на ЕС.

2.2 Тъй като многократните призови на Комисията, приканващи операторите да намалят прекалено високите си цени за мобилни съобщения при роуминг останаха без отговор, ЕС реши да се намеси посредством регулиране на цените.

2.3 С Регламент (ЕО) № 717/2007 Европейският съюз въведе от 1 септември 2007 г. максимални граници на цените на минута (Евротарифа) за мобилните повиквания при роуминг (цени на едро и на дребно), чието равнище се понижаваше до 2010 г. с по 0,03 еврочента годишно.

2.4 Въпреки факта, че Евротарифата беше определена по такъв начин, че да се остави достатъчно свобода за здравословна конкуренция между операторите под максималната допустима граница, Комисията констатира, че в повечето случаи средните цени, прилагани от оператор, бяха съвсем незначително по-ниски от регламентираните горни граници.

2.5 При тези обстоятелства срокът на действие на Регламент (ЕО) № 717/2007 беше продължен до 30 юни 2012 г., като горните граници на цените за гласови услуги продължиха да се снижават с всяка година. Същевременно беше въведена максимална граница и за цените на SMS услугите (на едро и дребно) и за цените на едро за услугите за пренос на данни при роуминг, докато цените на дребно за пренос на такива данни не бяха регламентираны.

2.6 Освен това, с цел да се предпазят потребителите от „скрити разходи“, от 1 юли 2009 г. беше въведено таксуване на секунда след първите 30 секунди за изходящи повиквания и таксуване на секунда за цялото времетраене на входящите повиквания.

3. Новото предложение на Комисията

3.1 Тъй като срокът на действие на Регламент (ЕО) № 717/2007 изтича на 30 юни 2012 г., а в изготвения от Комисията доклад относно развитието на пазара на роуминг услугите се констатира, че (с изключение на специални пакети) тарифите не са се променили в достатъчна степен, за да се гарантира, че потребителите не заплащат прекомерно високи цени в сравнение с конкурентните национални цени, Комисията неотдавна направи ново предложение за изменение на посочения по-горе регламент.

3.2 Наред с новите съществени намаления на максималните граници на цените до 2016 г. или 2022 г., новото предложение за регламент съдържа също и структурни мерки, а именно:

— отделяне на продажбата на роуминг услугите от националните мобилни съобщителни услуги, с цел да се даде възможност на абоната да избере друг оператор за роуминг услугите (гласови, SMS, данни), запазвайки своя телефонен номер;

— задължение на операторите на мрежи да дават достъп до доставка на едро на роуминг услуги.

3.3 Що се отнася до тарифните разпоредби, Комисията предлага, докато се чака структурните реформи да дадат резултати, срокът на действие на Регламент (ЕО) № 717/2007 да бъде продължен с десет години, т.е. до 30 юни 2022 г.

3.4 Максималните цени на дребно остават валидни до 30 юни 2016 г., докато за цените на дребно максималните граници се запазват през целия период на действие на регламента, освен ако конкуренцията не се развие в достатъчна степен в по-кратки срокове.

3.5 Единствено цените на дребно на роуминг услугите остават понастоящем все още нерегламентирани и тези услуги продължават да се предлагат на прекомерни цени, надхвърлящи понякога седем пъти цените на едро.

3.6 Ето защо се предвиждат регулаторни мерки за постепенното намаляване до 2014 г. на цените на дребно за килобайт на услугите за пренос на данни. От юли 2014 г. до юли 2016 г. горните граници на цените остават непроменени, преди да бъдат премахнати, освен ако възникването на здравословна конкуренция не позволи по-ранното им премахване.

3.7 За услугите за пренос на данни на едро горните граници на цените ще се понижават всяка година до 30 юни 2015 г., след което ще останат на едно и също равнище до изтичането на срока на действие на новия регламент (по принцип през 2022 г.).

4. Общи бележки

4.1 Необходимостта от регулиране на проблемите на роуминга, за да се превърне единният пазар в реалност, се вписва в рамките както на стратегията „Европа 2020“, така и на Акта за единния пазар и на Програмата в областта на цифровите технологии за Европа.

4.2 ЕИСК припомня, че електронните съобщения представляват услуга от общ икономически интерес, която по дефиниция следва да бъде всеобщо достъпна и налична на достъпни цени.

4.3 Ето защо ЕИСК приветства всички мерки, чиято цел е да се избегне потребителите да заплащат прекомерни цени за изходящи или входящи повиквания при роуминг. Освен това ЕИСК призовава Комисията да действа със същата решимост срещу прекомерните маржове на печалба на доставчиците на други услуги от общ икономически интерес с господстващо положение на пазара.

4.4 Един от основните елементи на Програмата в областта на цифровите технологии за Европа са роуминг услугите, като целта е най-късно през 2015 г. да се постигне клоняща към нула разлика между цените при роуминг и националните цени, тоест в средносрочна перспектива да се премахнат всички форми на специфични цени при роуминг.

4.5 Тази заявена цел като такава не фигурира обаче под формата на разпоредба в разглеждания регламент. Новите понижения на ценовите тавани на тарифите за роуминг услугите във всеки случай не оставят никакъв марж между националните цени и цените при роуминг.

4.6 Макар че настоящият подход, който се състои в налагане на понижения на цените чрез определяне на максимални граници, доведе до съществено намаляване на цените (вж. изготвената от ЕИСК таблица по-долу), с разглежданото предложение тази мярка достига своите граници и не е от устойчиво естество.

	Гласови повиквания Евро/минута без ДДС			SMS евро/sms без ДДС		Данни евро/килобайт без ДДС	
	Цена на едро	Цена на дребно за изходящо повикване	Цена на дребно за входящо повикване	Цена на едро	Цена на дребно	Цена на едро	Цена на дребно
<i>средна цена преди 1.9.2007 г.</i>		0,7692	0,417	—	—	—	—
Регламент (ЕО) № 717/2007							
максимална цена 1.9.2007 г.-31.8.2008 г.	0,30	0,49	0,24	—	—	—	—
максимална цена 1.9.2008 г.-30.6.2009 г.	0,28	0,46	0,22	—	—	—	—
максимална цена 1.7.2009 г.-30.6.2010 г.	0,26	0,43	0,19	0,04	0,11	1,00	—

	Гласови повиквания Евро/минута без ДДС			SMS евро/sms без ДДС		Данни евро/килобайт без ДДС	
	Цена на едро	Цена на дребно за изходящо повикване	Цена на дребно за входящо повикване	Цена на едро	Цена на дребно	Цена на едро	Цена на дребно
Регламент (ЕО) № 580/2008							
максимална цена 1.7.2010 г.-30.6.2011 г.	0,22	0,39	0,15	0,04	0,11	0,80	—
максимална цена 1.7.2011 г.-30.6.2012 г.	0,18	0,35	0,11	0,04	0,11	0,50	—
максимална цена 1.7.2012 г.-30.6.2013 г.	0,14	0,32	0,11	0,03	0,10	0,30	0,90
Предложение за регламент COM(2011) 402							
максимална цена 1.7.2013 г.-30.6.2014 г.	0,10	0,28	0,10	0,03	0,10	0,20	0,70
максимална цена 1.7.2014 г.-30.6.2015 г.	0,06	0,24	0,10	0,02	0,10	0,10	0,50
максимална цена 1.7.2015 г.-30.6.2016 г.	0,06	0,24	0,10	0,02	0,10	0,10	0,50
максимална цена 1.7.2016 г.-30.6.2022 г.	0,06	Пре- махване на макси- малната цена (*)	Премахва- не на максимал- ната цена (*)	0,02	Пре- махване на макси- малната цена (*)	0,10	Пре-махва- не на макси- малната цена (*)

(*) При условие, че се развие достатъчно силна конкуренция.

4.7 Намаляването на цените само по себе си не дава възможност за решаване на структурните проблеми, които продължават да съществуват на пазара на роуминг услугите. Поради това ЕИСК се отнася положително към факта, че новото предложение за регламент наред с ценовите правила съдържа също и структурни разпоредби, които задължават местните доставчици от 1 юли 2014 г. да позволят на своите клиенти достъп до роуминг услуги за гласови повиквания, SMS и данни от всеки взаимосвързан алтернативен доставчик на роуминг услуги.

4.8 Въпреки че ЕИСК по принцип приветства такава разпоредба, той все пак се опасява, че тази мярка ще предизвика твърде силно изтичане на клиенти към големите доставчици с господстващо положение на пазара, в ущърб на малките оператори, още повече че техните разходи за техническо и търговско прилагане на предлаганата мярка ще бъдат относително по-високи поради фиксираните цени.

4.9 ЕИСК приканва Комисията да следи за запазване на гарантирана прозрачност за крайния клиент, въпреки включването на допълнителни участници в изграждането на мобилни съобщителни мрежи.

4.10 Въпреки че предложението на Комисията за разширяване на достъпа на транснационалните доставчици на мобилни услуги до пазара (оператори на виртуални мобилни мрежи – MVNO) може да засили още повече конкуренцията, ЕИСК изразява съжаление, че не е изпълнен призивът на Европейския парламент от 2005 г. да се направи оценка на въздействието на регламента върху малките доставчици на мобилни телефонни услуги в Общността и върху техните позиции на цялостния пазар на роуминг услуги.

4.11 Освен това ЕИСК е принуден да констатира, че обобщението на анализа на въздействието и „оценката на въздействието“, приложени към разглежданото предложение, не предоставят никакви данни за очакваните отражения на новите мерки върху заетостта и/или условията на труд в сектора. Ето защо ЕИСК настоява за провеждане на допълнителни проучвания.

4.12 Що се отнася до времетраенето на изходящите роуминг повиквания, ЕИСК призовава за понижаване на прага на минималната първоначална такса, който понастоящем е определен на 30 секунди, като същевременно се отчита развитието в тази област в отделните държави-членки.

Брюксел, 26 октомври 2011 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Staffan NILSSON